

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma 124. Főlelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál. Főlelős szerkesztő telefon száma: 63. Szerkesztőség és kiadóhivatal Dózsa-utca 7. szám alatt. Hirdetési árak díjazás szerint közzé.

Népek mozgódása.

Makó, január 22.

Az egész világon, azaz hogy csak a földön, mert azt nem tudjuk, hogy a Mars lakóknál mi történik, fölébredt már évek óta a nemzeti eszmé és talán eszmének még nem voltak tiszesebb, sőt erőszakosabb agitátorai, mint ennek. Az újabb harcok és háborúk mindennek a jegyében folytak le. Kréta ezért került blokád alá, az amerikaiak Kuba és a Filippin szigeteknél ezért semmisítették meg a spanyol hadsereget, Kína ezért kergette el a mongol uralkodóházat, déli Afrikában ezért harcoltak az angol ellen a bevándorolt holland parasztok. Amerikában Mexikó azért forradalmazik, mert szabadulni akar az Egyesült Államok nyomása alól.

Ott a pózei lengyelég közdelme Németországban a német elem ellen s ugyanabban az országban kellett mostanában nagy izgalmakat a zaberni eset, ahol az egykor német nyelvű, de időközben franciává vált lakosság tüntetett a német hadsereg ellen. E őshang. Az elzászi német katonaság tegnap már arról kapott parancsot, hogy nem szabad látogatnia olyan vendéglőt vagy egyleti helyiséget, amelyben franciául is beszélnek.

Csehországban a német és a cseh elem évszázadokig megfért egymás mellett, a prágai német orvosudományi egyetem volt a legnagyobb hírű. Ma a prágai pi con a cseh kofa nem hajlandó neked eladni egy tyukot semennyiért sem, ha németül kínálsz az árát. Lent, a messze Keleten Törökország és Arabia ugy össze-forttak, hogy a köztudat szinte már egy népek tartotta a kettőt: ma Arabia ő állóságot követel s nem hajlandó katonát adni a török európai csapataiba. Muszkaországban a déli orosz f r kasszemet néz az északi és Ukraínáról ábrándozik. Ugyanezt teszi a galiciai rutén a lengyelrel szemben s Észak Magyarországon is most folyt le a rutén ugynevezett „haza-áru ási” per, amely azoiban inkább volna az orosz igazgatók által férevezetett nép balesetének mondható. Mindenütt így van. Világbomlási jelenségek-e ezek, vagy pedig csak olyan áramlatok, amelyek bizonyos időkben fölkerülnek, hogy azután lesüllyedjenek? Ki tudná megmon-

dani. Vannak néha ilyen rohamok, amik a komikumba vesznek, például mikor a hesseni német földművelek mindenáron közjártságot akartak, de úgy, hogy csak az uralkodó nagyherceg lehessen benne, mindig az elnök.

Az angol lapokban gyakran vannak a valótlanoktól hemzseggő irások a magyarországi elnyomatásokról. Ugyanakkor, amiddőn az ir földön hadsereget akarnak szervezni az angolok ellen, pedig a nép ott a régi ir nyelvet már szinte elfeledte.

Sóval elég bonyodalmis világ tárul elénk, ha néha kikéintünk a határon túra is. S lent messze a Napkeleten, a távol Indiában, ahol háromszáz millió hindut tart sakkban hatvan ezer angol katona, szintén felébredt és erősen lüktet a nemzeti érzés. Nincsen többé teljes megalázkodás és nem „szhib” többé minden angol. A szociális tanok odáig is elhatoltak, gondolkozás és tudás fejlődött, hiszen a Nobel-díj szavaztái a mult évben egy hindu ír nyerte el. De nem csak ez a tudás ment el, hanem a bomba is. Mikor az angol király ott jár, már szerepelt. Az angolokat megdöbálják az utcán s egy m. i hir szerint merényletet követtek a kalkuttai rendőrtörök ellen, ami azt mutatja, hogy a mozgalmnak állandó és súlyos jellege van, bár Angolországban még alig mernek róla nyíltan beszélni.

Kavarodás van mindenütt s régi istenek szobraiból akarnak meszeit é. etni. S jobb lesz-e úgy? Aligha. Majd faragnak megint más istenszobrokat, hogy idők multával azokat is felhőjék.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A sajtójavaslat általános vitája holnap véget ér. Több, mint két hónapig tartott az általános vita s ezalatt az idő alatt az ellenzék valóban dicséretes munkát végzett.

De a dicséret még nagyon korán van, mert ha a vita általános része véget is ér, ez még semmi-erre sem jelenti a javaslat térhódítását vagy a többségi párt sikerét. Csak egy etape az ellenzék harcá során, melyből messze-menő következtetéseket vonni nem lehet.

A tekete táblára még öt szónok van feliratkozva. Eanyi szónokra a nyolcórás ülés alatt feltétlen szükség van.

Lehetséges azonban, hogy a szónokok száma még olyan képviselőkkel fog szaporodni, akikre a vitarendező rem számítottak s abban az esetben az általános vita befejezését áttolják a későbbi időre.

Abban az esetben, ha az általános vita véget ér, utolsó szónoknak Andrassy Gyula gróf fog jelentkezni, hogy nagy beszédben összegezze mindazokat az érveket, amelyeket az ellenzék tagjai a vita során a javaslat ellen felhoztak.

Andrassy beszéde lesz az eddigi felszólalások összefoglalása a két hónapos vitának s nagystílu demonstráció a sajtó szabadsága mellett.

Andrassy fel fogja szólítani a parlament többségét, hogy a részletes vita során legyen meg a javaslaton mindazokat a korrekurákat, amelyek a javaslatot legalább megközelítőleg modernné és a hazai viszonyokhoz mértén kielégítővé teszik.

Az ellenzéki pártok elhatározták, hogy a részletes vitában ugyanazzel az elszántsággal vesznek részt, mint az általános vitában s elkövetnek minden tőlük tehető, hogy a javaslat törvényerőre emelkedése elé a lehető legnagyobb akadályokat gördítsék.

Az ellenzék az eddigi intenzív vitával azt érheti el, hogy a javaslat tárgyalása még legalább négyöt hélig etarthat. Ezalatt pedig sok mindent törtéhetnek.

Az ellenzéknek van harminc olyan tagja, akik a javaslat minden fejezetéhez legalább két óra hosszat beszéltek. A többire egy egy órát számítva, pontosan kiszámíthatjuk, hogy a vita még abban az esetben is eltart legalább öt hélig, ha a többség a részletes tárgyalás sora nem paragrafusok, hanem fejezetek szerint kívánja a tárgyalást.

Meghívó. Kérjük a „Makói társasági egyesület” összes tagjait, hogy az egyesület helyiségeiben (Proféta vendéglő) az 1914. február hó 8-án délután fel három órakor tartandó évi rendes közgyűlésen teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

Ujabb szennyek a fölszinen.

Kik panamáztak még a margitszigeti játékbanknál?

A margitszigeti fertőnek ismét egy pöfeteg buboréka pattant fel. A nyilvánosság előt még eddig homályban burkolt készíthetvenötezer koronáról van szó, amely a visszifizetett egymillió négyszázezren fel szerepelt titokzatosan, a társaság diszkrét kiadásai között.

Ez összeg nagy része egészen megdőbbitő ura tévelyedt.

E hetszázhetvenötezer koronából háromszázötvenezret Kristóffy József kapott, mint a Forgalmi Részvénytársaság igazgatósági tagja. Az ő szereplése ebben az ügyben már régebben kípattant, most csak azt tartjuk érdekesnek elmondani, hogy Kristóffy a részvényeseknek adott felvilágosítások során mivel védekezett. Szerinte Lukács László miniszterelnök ajánlotta fel neki ezt az összeget azzal, hogy a koalíció prama alatt Kristóffynak igen sok politikai természetű kiadása volt és most, a Forgalmi Részvénytársaság igazgatója lévén, itt az alkalom, hogy rekonpenzálja magát. Ő a vállalt kijárói szerepet, Lukács felszólítására és biztatására, el is intézte.

Ezért volt szükségessé azután, hogy újabb kijárók oszlassák el a felmerült aggályokat. A kaszinó elnökévé Korniss gróft szemelték ki s ő valamint Horánszky ötvénötezer koronát kaptak buzgólkodásukért.

A még 325 ezer koronából kaptak:

százezer koronát kapott Morvay István bankhivatalnok, Tolnay Lajos, a közmunkatanács elnökének veje;

hetvenötezer koronát Radánovics Dani gyógyyszerész do uista, Garancsi Mihály miniszteri tanácsos, a közmunkatanács elnökének sógora;

százötven ezer koronát pedig ifj. Tolnay Lajos közmunkatanács elnök fiának helyezték kiltásba.

Morvay István férje id. Tolnay Lajos leányának. Kapott tizenötezer koronát készpénzben, azon kívül ötven darab 1913. évi kibocsátású forgalmi részvényeségi részvényt, amelyek árfolyama akkor ezerhatszáz korona volt. Erre az ötven darab részvénye harminc-

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyerdemű közönségét, hogy

1914. január 1-től május hó 1-ig készpénzfizetés mellett 10% pénztári engedményt nyújtok.

üzletem átalakítása miatt

Urbán István

rőfos- és divatáru kereskedő.

hátezeröttszáz korona kölcsönt vett fel, amelyre a készfizetői Forgalmi Részvénytársaság vállalta el. Mindezeket felül pedig annak garantálására, hogy az egész megígért százezer koronát hányitalanul meg fogja kapni, egy bont is adtak Morvaynak százezer koronáról.

Radánovics Dániel ugyancsak bont kapott a neki járó hetvenötezer korona garantálására. Pénzt a következő formában kapta meg: 38 ezer koronát készpénzben, azonkívül 20 darab 1913. évi kibocsátású forgalmi részvényt.

Egy elzúllott makói ember.

A volt makói katolikus tanító fia a börtönben.

Néhaj jó Jancsics Gyula, a makói róm. kath. hitközség hajdani tanítója dehogyan is hitte volna, hogy szemefénye, egyetlen reménye, Gyula fiáról, mint közveszélyes börtönvirágról emlékszik meg a napi krónikás. Pedig ugyan. Szomorú, hogy ez a jó családból való makói ember az élet küzdelmei közepette annyira elzúllott, hogy ma a börtön szomorú lakója.

A makói katolikus tanítót, Jancsics Gyulát sokan ismerték Makón. Az öregebb makóiak közül sokan fogtak rá emlékezni. A derék tanító nagy gonddal nevelte gyermekeit, közöttük Gyulát is, aki azonban már gyermekkorában pajkos, engedetlen gyerek volt.

Mikor felnőt még több baja volt vele édes atyjának. Mikorára katonasor alá került, Makóról végleg eltávozott.

Szegény öreg édesapját elémészte a bánat, míg fia egyik bűnt a másokra halmozott. Természetes a büntetés sem maradt el. A szerencsétlen makói ember annyira zúllott, hogy csavargó lett, akinek mindennapi kenyere a lopás.

Tizenháromszor volt elítélve lopásért s most legutóbb Egerben ítélték el lopás miatt négy esztendőre börtönre.

A makói hatóságokat a egri kir. törvényszék értesítette Jancsics elítéléséről.

Haramiák a temetőben.

Falusi rablógyilkosok. — Egy község hajszája.

A legsötétebb Biharban a belényesi havasok között tegnap reggel rablógyilkosság történt.

Horodán János az áldozat, aki az öccsével Horodán Demeterrel, igyekezett Kosgyánból Dragotyánba.

Alig értek azonban a kosgyáni temetőhöz, két kiéhezett bocskoros rongyos alak toppant eléjük. Egy azóval sem kértek semmit a két testvértől, hanem az egyik egy gyors mozdulattal fejbeütötte Horodán Jánost. Az ütés halálos volt. Horodán összeesett és a piros vére lassan szétfolyt a fehér havon.

Horodán Demeterre rohantak ezután, aki azonban térdre vetette magát és könyörögve kérte a gyilkosokat, hogy kimélik az életét inkább oda ad mindent.

Az oláhok kimotózták Demetert is, a halott Horodán Jánost is, — összeszedték 400 koronát és elvittek a közeli erdőben.

Horodán Demeter pedig futott haza Kosgyánba, ahol jelentést tett az esetről az előjáróknak. Az egész falu felfegyverkezve sietett a színhelyre ahol csak Horodán János holtteste feküdt. Felkutaták az erdőt is, azonban a tetteseknek nyomát sem találták.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár január 22 Csütö tők Róm kath. Vince szp. Protestáns Vince szp. Görög orosz január 9 Polieukt. Nappal 7 óra 40 percekor nyugszik 4 óra 41 percekor

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő Fagy-pont körüli hőmérséklet és helyenkint havazás várható. Sürgönyprognozisa: Fagy-pont körüli hőmérséklet, sokhelyütt opadékkal. Déli hőmérséklet: 20 C.

— Makói esküdtek a szegedi törvényszéken. A február havi esküdteteket tegnap sorolták ki a szegedi kir. törvényszéken. Makóról esküdtek lettek: Mandl Zsigmond, Nagy Gy. István kereskedő és Magori Samuel kisbirtokos.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Móró Teréz makói oklevelés tanítóját a kőbányai kir. javítóintézetbe rendes tanítónővé kinevezte. Móró Teréz kinevezése ismerősei körében osztatlan örömei kelteti.

— A csanádi egyházmegyéből. Glattfelder Gyula dr. megyes püspök most bocsátotta ki első körlevelét az új esztendőben. A páztorlevélben részletes leírás keretében ismerteti a főpásztor a jámbor egyesületek és társulatok működését és fontosságát a csanádi egyházmegyében s közli e társulatok és katolikus egyesületek új igazgatóságainak névsorát.

— Új függetlenségi kör a vármegyében. Csanadapácán a függetlenségi érzelmi polgárok most az összetartozás bensőségebb ápolása s kulturális igényeiknek istápolásának való kielégítése végett községükben függetlenségi és 48-as olvasókörök felállítását. Az új olvasókör alapszabályait a kör elnöksége betervezte az alispáni hivatalhoz a belügyminiszterhez való továbbítás és láttatás végett.

— Felhívás. A református egyház mindazon tagjait, akik a „Református Kör“ megalakításában részt venni óhajtanak, — kérem, hogy f. hó 25-én (vasárnap délután 3 órára, az egyház tanács-termében szíveskedjenek megjelenni. Nagy Károly elnök-lelkész.

— A jótékony makóiakhoz. A rendőrkapitány tudomására jutott, hogy egy makói iparos özvegye 6 kiskorú gyermekével nagy szükségben van. Felkéri azon makói lakosokat, kiknek nélkülözhető ruhái vannak, hogy azokat a rendőrséghez szíveskedjenek beküldeni, ahonnan a beküldendő ruhák a családnak rögtön ki lesznek küldve.

— Csengőt a szánra. A rendőrség figyelmezteti azokat, akik szánon járnak, hogy a szerencsétlenség elkerülése végett a lovakra csengőt akasszanak. Hát jó lesz másképp nem cselekedni, mert különben fizetni kell.

— Intézkedés a Maros fürdő megóvása érdekében. Abból az al-

kalomból, hogy az elmúlt év jégzajlása elsodorta a marosi fürdőt, okult a városi tanács, mert hiszen a fürdő visszavontatása tetemes költségbe volt a városnak. Ennek a körülménynek kell tulajdonítani azt, hogy Pákh Kálmán város-gazdasági szaktanácsos felhatalmazást kért a városi tanácstól arra vonatkozólag, hogy a Maros jégzajlása esetén a fürdő elsodorása ellen a szükséges előintézkedéseket, már most megtehesse. A városi tanács az előterjesztés alapján teljes hatáskörrel megbízta Pákh Kálmán városi gazdasági szaktanácsost, hogy e tekintetben a szükséges intézkedéseket megtehesse.

— A város vagyonának leltározása. A városi tanács minden évben leltározni szokta a város vagyonát. Ezzel a kérdéssel is mai ülésében foglalkozott a városi tanács és a leltár elkészítésével Hajdu János városi főszámvevő és Pákh Kálmán városi gazdasági szaktanácsost bízta meg.

— A szegényemház új lakója. Nem képezi szorosabb értelemben hírlapi közlés tárgyát éppen az a körülmény, mikor egy-egy elagott és elszegényedett polgártársunk a szegényemházba kerül. Ma azonban egy ilyen esetről egész előőről a kialakult szokástól kell megemlékeznünk. Ismeretes a lapok közlései nyomán Szalai Andrásnak esete. Ezt az öreg beteg embert ugyanis hozzátartozói kiunták. Ez okból Rákossy Gyula rendőrkapitány, hogy az aggasztóan gyermekei türelmetlen bánásmódjától megóvassék, előterjesztést tett a városi tanácsnak mai ülésén az iránt, hogy az öreg ember a városi szegényemházba felvétesse. A tanács helyt adott a rendőrkapitány előterjesztésének. Kimondotta, hogy Szalait a szegényemházba felveszi, de egyben kimondotta azt is, hogy az ellátás költségét a jómódú környezetén behajtja.

— A városi becsüsk ügye. Makóváros képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén kimondotta, hogy a becsüsknek fizetést nem ad, hanem azokat a díjakat kapják, melyek a becsülés után megvannak állapítva. E határozat ellen ma Bán Zsigmond városi ügyész felelőbevitte, mit azzal indokolja meg, hogy a becsüsk telelősséggel járó munkát teljesítenek, mit olyanoktól, kik felegymileg senkitől sem függenek, fizetést nem kapnak, várni nem lehet.

— Lemondás. Galambos Ignác dr. polgármester pár héttel ezelőtt nevezte ki fogyasztási adóbiztosul Petruka Emil nyugalmazott pénzügyőri szemlést. Petruka ma lemondott állásáról.

— Meglebbezett határozat. Csanád vármegye törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésén jóváhagyta Makóváros képviselőtestületének az orvosi körzetek beosztására vonatkozó határozatát. E határozat ellen ma két rendbeli felelőbevitte érkezett be, az egyik Kudar Lajosé, a másik dr. Holler György és társaié.

— A vágóhídi szabályrendelet. Makóváros képviselőtestülete, mint ismeretes megalkotta vágóhídi szabályrendeletét. E szabályrendeletet most a vármegye törvényhatósági bizottsága pótlás végett visszaküldte Makóváros képviselőtestületéhez.

— A város legöregebb szolgálja. Marjai Sándor hajdu káplár 45 év óta áll a város szolgálatában. E hosszú idő alatt nem mulasztott négy napot sem. Ez az öreg szolga orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy ő már munkaképtelen és ma lemondott csaknem egy félszázadon át viselt állásáról és kegydíjat kér a várostól. Marjai kérelmét február havi közgyűlésén tárgyalja a város képviselőtestülete és bizonyára humanusan fog eljárni az öreg szolga kérelmében.

— Új lap Szegeden. A mai napon Szegedi Röggeit Ujság címen új krajcáros napilap indult meg Szegeden. A lapnak Faragó Sándor a felelős szerkesztője, kiadója Kun Béla országgyűlési képviselő.

— Meghívó. A Makó és vidéke hagyma és zöldségtermelők egyesülete, mált. dr. Markovics Manó főispán, nagys. Hervey István alispán, nagys. dr. Galambos Ignác polgármester és dr. Holler György ügyvéd urak védnöksége alatt Mándoki János elnöklote mellett 1914. évi január hó 25-én saját pénztára javára a „Korona“ szálloda emeleti termében Fátyné Pista zenekarának közreműködésével táncmulatságot rendez, melyre ezután is tisztelt meghívja a rendezőség. Belépődíj személyenként 1 kor. Kezdet este 8 órakor. Felülfizetések közönséggel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Igaz Antal Simon Annával, Henc Kálmán Molnár Juliannával. Házasságot kötöttek: Joó János Nagy Gy. Rozáliával. Elhaltak: Hajdu János 26 éves, Bagaméri Irén 8 éves korában.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mim“ térfi gummi óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 4 korona. Portó 30 fillér.

„Hez“, Budapest, VIII. Kőfaragó utca 7. Diszkrét szétküldés.

Öngyilkos vőlegény.

Lakzi helyett kötél.

Kiss Alajos békésszentandrás legény jegyben járt Pákozdi Eszter szentandrás leánnyal, már a lakodalom napja is meg volt állapítva, szomban azonban esküdiék volna össze a fiatalok, azonban a lakziból nem lesz sammi s a meny-nyaszony főködtő helyett gyászkendőt köthet a fejére, mert vőlegénye tegnap reggel felakasztotta magát s mire észrevették meghalt.

Tegnapelőtt még együtt volt lakodalomban a jegyespár s hajnalban együtt mentek haza.

A legény és a leány szülei egy háznál laknak s mikor hazaértek, a leány a szobába is bekísérte a leányt s azzal jött ki, hogy lefeküdni megy. Nagy volt azonban a leánynak meglepetése, mikor reggel a leány szülei azzal a kérdéssel mentek be hozzá, hogy hol maradt a fiuk.

Mikor szavaiból megtudták, hogy vele jött haza a fiuk s azzal vált el a leánytól, hogy lefekszik, a szülők azt hitték, hogy talán visszament a leány a lakodalomba, onnan pedig a korcsmába tévedhetett jókedvében. Kerestetni kezdték a faluban, de hasztalanul.

E közben Pákozdi Eszternek a padlason akadt valami dolga, azonban alig lépett fel a padlásra, ve-lőtrázó sikoltással összeronyott A vőlegénye élettelen teste lógott le előtte egy kötélén.

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér
(Böhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali-, fali-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműáruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árusítok.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón.

Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról

o o o meggyőződést szerezzen. o o o

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Értesítem az iparos, kereskedő és gazdaközönseget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet vezérképviselét megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönt a hitel igénylő közönsegeknek. Tekintve, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben még hatalmas kamatláb mellett is elsörendű banitások vállalatok is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiacon jó szolgálatot vélek teljesíteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételeit kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetítése terén eltöltöttem és e működésem alatt szerzett jó hírnevem garantálják, hogy ezen a téren a jövőben is a közönség érdekében és a legjobb eredménnyel működöm.

Tisztelettel

K E N Y E R E S I Z S Ó

bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Füldök eladását és vételét gyorsan és pontosan közzvetítem.

Ingatlanok hirtétele és eladása.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Köfárágó u. 7.

Ujabb előnyajánlatunk: 1 csoport 2 korona 50 fillér.

1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító, 1 drb. francia szappan (bármely illatban), 1 üveg francia parfüm bármely illatban, 1 üveg francia brillantín (bármely illatban), könyv 160 lap 1 angol pouderpapír, 1 csomag dr. Heider-féle fogpor, drb. francia fogkefe (csont nyáállal), 1 csomag amerikai Shampooon szájosópor, 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz, 10 drb. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap), összesen 19 drb., korona 50 fillér, 1 csoport 5 korona. 1 üveg valódi Odol szájvíz, 1 üveg amerikai Hair-Petrol, üveg valódi kölnivíz, 1 üveg valódi francia parfüm (bármely illatban), 2 üveg valódi francia brillantín (bármely illatban), 6 drb. valódi francia pipere szappan (bármely illatban), 1 drb. fogkefe csontnyáállal, 1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor, összesen 15 drb. 5 korona. Szállítás naponta utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. 24 oldalas illatszer és háztartási értesítőnköt kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Van szerencsém a nagyérdemű közönseget tisztelettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

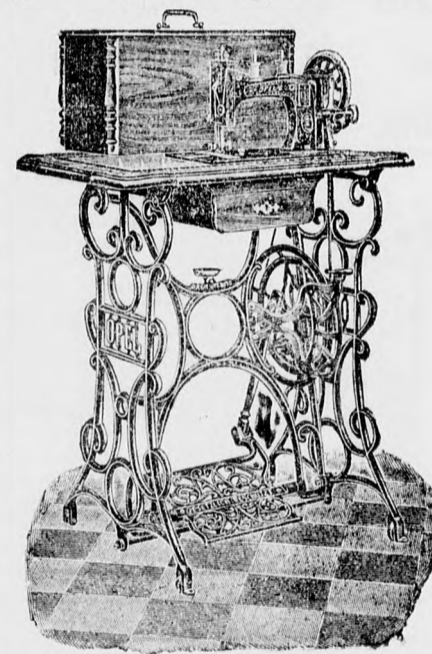
átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

A legújabb szerkezetű lábbalhajtós morzsolókat, ujonnan hitelesített mérlegeket, hengeres répavágókat és szeeskavágókat, kézi és

járgányos darálókat,

vizmentes ponyvákát és kender zsákokat, énekelőgépeket, hanglemezeket és azok alkatrészeit, Opel, Centrálbabin, karikahajós varrógépeket és mindennemű gép alkatrészeket előnyös árban és

kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktára Makó.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csak ez a valódi

kölnivíz, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölnivíz-szappant, kölnivíz-poudert és szappant, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivíz-poudert és kölnivíz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség. ::-::

MENYASSZONYI BÜTOROK

olcsó és jó kivitelben kaphatók

ALEXI JÓZSEF

asztalos üzletében (régii sörház) Iritz Izsó-féle fatelep-
o o pel szemben. o o

Ugyanott egy fiu tanulónak főlvétetik

Földeladás.

A makói pusztán a mezőhegyesi
x x x ufffelen x x x

12 kis hold föld

szabadkézből örök áron eladó.

Értekezni lehet

Börcsök Imrénél

Halsi Antal tanyáján. Bogarzó
742. szám alatt.

Tévedések elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

**„ÖRANGYAL“
disztemetkezési vállalat.**

Makó, Főtér. Kenyérpiac, Tókey-féle házban.

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólréhetetlen olcsó áron. Vállalatomat ismételten tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy egy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás dísszel, a legnagyobb megelégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálásommal nem versenyezhet senki. - Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ

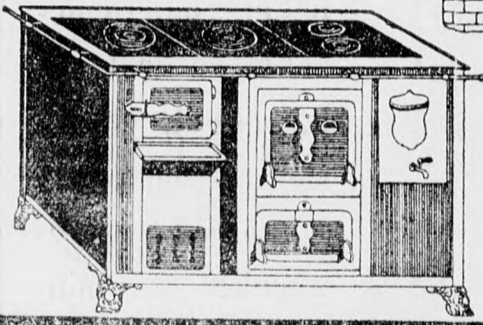
az „Örangyal“ disztemetkezési vállalat tulajdonosa. - Hullaszállítást és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki hazhoz.

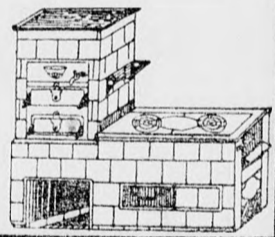
Gudlin Mátyás

épület és műlakatos

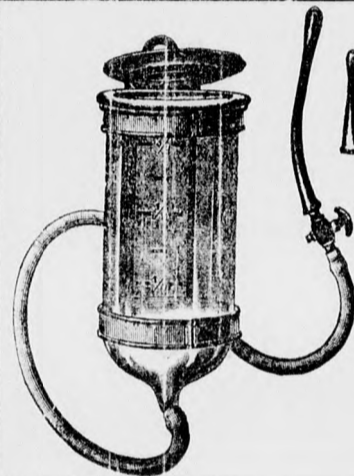
Makó, Megyeház-utca 34. szám.

A jelenkor legjobb, legolcsóbb és legerősebb új rendszerű **takaréklúzhelyeit** készíti és raktáron tartja. Kisebb és nagyobb háztartási takaréklúzhelyeket, ugyszintén kéménytoldót, üstkatlant, dobkályhát minden alakban és kivitelben a legolcsóbb áron készít.

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányú küllő legességei. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2-40 K. „OLLA“ különlegességek urak részére. (Condome) Roulé nak is nevezik. Prima tucatja 4 K. Extrafinom tucatja 6 K. Superfinom tucatja 8 K. Mintagyűjtemény cölzei ü öszszeállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sérvkötő ar gól acélrugóval, drbja 4 K. és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., 1 K., 1 K. 60 fill. és 2 K. Dianaöv (havi aj ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegeség 10 K.

PESSÁRIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig

Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.

CSILLAG DROGÉRIA
MAKÓ, FŐTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

Új malom megnyitás.

Értesitem a Makó és vidéke n. é. közönségét, hogy Makón, az Arad megvettük és azt a legújabb rendszerű dí utcai **malmot** gépekkel felszerelve, a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelően berendeztük. Mindennemű örlemények elvégzését, ugyszintén

liszt-, korpa-, dara- stb. árusítását

és lelkiismeretes kiszolgálását bármikor gyorsan és pontosan eszközölnék.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kér :

Tamás Mihály és Társa
hengerműmalom Makó.

Egy jóforgalmu polgári bormérés házzal együtt eladó kedvező feltételek mellett. Értekezni lehet

Iritz Miksánál.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy **szabó üzletünket**

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szövötteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk. Teijes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

Igen jó fehér és siller borok 72 és 80 fillér literenként.

Nagyobb vételnél olcsóbb.

Vidékre 48 és 52 fillér 50 literen felüli vételnél **IRITZ SAMUEL özv. CZÉGNÉL.**

A leány sikoltására a házbéliek felrohantak a padlásra s most a vőlegény szülei előt sem volt titok, hogy hova tűnt el a fiuk.

A fiatal ember öngyilkosságának okát sem a szülők, sem a menyasszonya nem is sejtik.

ERENIA

MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ

Szombaton, január 23-én este 8 órákor és vasárnap d. u. 4 és este 8 órákor

A torony titka

Dráma 3 felv.

Móricz mint különc

Komikus.

Tengeri fürdő otthon

komikus.

Női viseletek Svájcban

színes természetes.

Utazás Montánában

Természetes felvétel. Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

A makói kerületi

munkásbiztosító pénztár

1914. évi július hó 1-től hivatalos helyiségnek megfelelő

6-7-8 szobás lakást keres

ezért felhívja mindazokat, akik ilyen kiadó lakással rendelkeznek, hogy ajánlataikat a munkásbiztosító pénztár igazgatóságánál nyújtsák be, vagy esetleg a hivatalos órák alatt 11-1 óráig a pénztárnál személyesen is értekezhetnek.

Jórávalo fiu

irodai gyakornoknak felvételi

MANDL ZSIGMOND.

Egy kitűnő karban levő

Yost írógépeladó

Glück Samu cégnél, Makó.

Földhaszonbérbeadási

hirdetmény. A rákosi szőlőben a Rác ut mentén 56 kat, hold szántóföld tanyaépületekkel és takarmánykészlettel f. évi október hó 1-től 5 évre haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a városházán Pákh Kálmán gazdasági tanácsnokkal.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és közhőrség és mindenféle bőrtisztításihiány ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Árak: Vilma crém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 kor Ezen piperezerek főbb kiállításán érmekkel lettek kiállítva.

Tanonczok

fizetéssel felvétetnek a Makói Független Ujság nyomdájában.

REGÉNY.

Egy világyáros rejtelmei.

(249)

30. fejezet.

A. titkos kortes.

— Ott a zizonyság a párnám alatt. A multkor egy kis könyvecske esett ki a zsebemből és az könyv a szabadkőművesek bibliája. Az ő neve is benne van, hát bizonyos, hogy ő is az ördögökkel cimborál.

— Jaj, jaj, jaj! Miért kellett nekem ezt megtudnom? sopánkot dolt a szent öreg. Hátén az ördög pénzdől segítettem a szegényeinket? Oh, oh, nem tudom ezt leimádkozni, míg a világon leszek!

— És ez az ördögfia lesz a balázsárdói kerület képviselője? Hallja ezt kati néni? Nemcsak az uram lesz, de a nép képviselője is! Hát szereithetem én azt az embert?

— Meg kell mondani az öreg nagyságos urnak. Az olyan istenfélő jámbor ember, mint az öreg nagyságos ur, nem adhatja az unokáját és a kerületét egy istentagadónak. Meg kell mondani, lelkem Piroskám, meg kell mondani!

— Szeret engem öreg szülém? — Hát azt kérdezni kell? Az istenben boldogult édes szülője sem szerette volna jobban, mint én.

— Akkor elpnszithatjuk innen azt az embert a nélkül, hogy nagyapát felizgatnánk.

— Mit tegyek, lelkem Piroskám?

— Mondja meg a „Jézus szive egyesület” asszonyainak, hogy

minden hsszony fogadlassa meg az urával, hogy a jövőheti képviselőválasztáson nem szavaz az új földesurra. Olyan igaz, mint kétszer kettő az négy, hogy ha Szegfi ur megbukik, szegyenben elhordja innen az irháját. A tükrom fiójában tartogatok néhány száz aranyat, ha megbukik Szegfi ur, mind a „Jézus szive egyesület”-nek adom, az aszonyok osszák ki férjeik közt, igyanak áldomást annak öröme, hogy megszabadultak az ördög fiától.

— Megmondom, rájuk parancsolok, ha minjárt zugás és háborúság lesz is. Legyen tovább is

az öreg nagyságos ur a követ, a Szegfi ur pedig menjen a pokolba Lucziferhez, ha szabadkőműves hiten van!

— Nagypapa öreg már és terhére van a képviselőség. Tanítsa ki az asszonyokat Kati néni, hogy a bátrabb emberek választás napján kiáltsák ki Derecsky Sándort képviselőjelöltnek és szavazzanak rá. Ha megválasztják, a hozományomból is adok valamit a „Jézus szive egyesület”-nek.

— Lelkem Piroskám, adott már maga elég szent képet.

(Folyt. köv.)

Autogén hegesztés és vágás!

Mindenkinek saját érdeke, hogy ne vásároljon addig semmilyen ...

GAZDASÁGI GÉPET ÉS SZERSZÁMOKAT

ig Gulácsi János gazdasági gép ahtárát meg nem tekintheti, ahol is mindennemű gazdasági gépek u. m.: gözgépek, motorok, aratógépek, kukorica-ültetők stb. mindenkör a legnagyobb választékban és legolcsóbb áron állnak a n. é. özségrendelkezé-
:: sére. Raktáramat bárki minden vételkényszer nélkül megtekintheti ::

A nagyérdemű közönség szives megbízásait kérve, maradok teljes tisztelettel

Gulácsi János

vasipartelepe és gépraktára MAKÓ, (Ludpiacz.)
Telefon-szám 50.

Kedvező fizetési feltételek!

Jégvermek megtöltésére

ajánljuk

MÜJEGÜNKET,

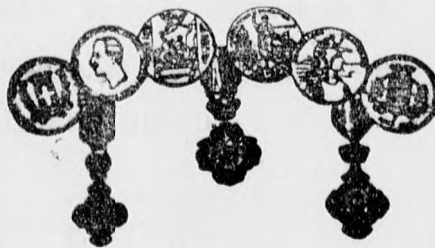
melyet ab gyárunk legalább 100 métermázsa vételnél most 1 koronáért adunk pr métermázsa.

Zeitler malom részvtársaság jéggyára.

Ez az igazi!

WÄGNER „HANGSZER KIRÁLY”

Budapest, József-körut 15.

Különleges hangszerei a következők:
Varázsívola ajándékkal 4 korona.
Csodaréztrómbita, vastag rézből 6 kor.
Tándérharang, 15 csergő, 8 korona.
„János vitéz” fuvola 1 és 2 korona.
Varázshegedű, felszereléssel 6 korona.
Jogásztárogató, billentyűkkel 16 korona.
Éneklőgép, amerikai tölcsérnélkül!
Saját javító szakműhelyek!
A millanói, párisi és londoni kiállításon a cég az első díjakkal lett kitüntetve.
Fényképes árjegyzék ingyen!

Óvás! Ügyeljünk a „WÄGNER” névre és a 15 ös házszámra.

Finom karlóczai ürmös
kapható IRITZ SÁMUEL özv. cégénél.

A Makói Takarékpénztár 1913. évi mérlege.

Mérleg-számla.

Vagyon.

Teher.

	Összeg					Összeg			
	K.	f.	K.	f.		K.	f.	K.	f.
Készpénz			80162	48	Alaptőke				1200000
Értékpapírok	552 53	80			Tartalékok:				
függő kamatai	6258	36	558412	16	Rendes tartalékalap	220044			
Kölcsönök:					Külön tartalékalap	20000		* 240044	
Váltókölcsönök	3182033	41			Betétek			3276427	72
Jelzálogkölcsönök	2196479	86			Visszszámított váltók			1290591	20
Folyó számlakölcsönök	298310	28			Átruházott jelz. kölcsönök			318963	41
Előleg kölcsönök	18766		5695539	55	Lombard kölcsön			209600	
Letételek			47600		Biztosítékok			47600	
Butorzat és felszerelés			10842	31	Előre felvett kamatok			58505	
Ingatlanok			178369	02	Be nem fizetett betét kamatadó			9480	84
Előre fizetett kamatok					Fel nem vett osztalék			144	
Visszszámított váltók után	12100				1913. évi tiszta nyereség			92109	35
A ruházott jelz. kölcsönök után	5900		18000						
Részvényesek			154540						
			6743465	52				6743465	52

* Ez évi dotációval 264.044 koronára emelkedik.

Kelt Makón, 1913. évi december hó 31 én.

Loránt Manó s. k., titkár.

Bóna János s. k., pénztárnok.

Dr. Dózsa Sámuel s. k., elnök.

A z i g a z g a t ó s á g:

Dr. Dózsa Imre s. k., vezérigazgató.

Patoky Albin s. k.,
igazg. tag.

Singer Sámuel s. k.,
igazg. tag.

A f e l ü g y e l ő - b i z o t t s á g:

Dr. Singer Mór s. k.,
f. ü. b. tag.

Gellér Béla s. k.,
f. ü. b. elnök.

Löwinger Miksa s. k.,
f. ü. b. tag.

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-
jószágnak és soványdisznónak kifőzött
törköly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Hagymaföld és herének való

első rendű alkalmas földek
kaphatók Iritz Miksánál.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1	korona	98	fillér
Női háló kabátok	1	"	98	"
Női háló ingek	1	"	98	"
Női nadrágok schiffonból	1	"	98	"
Női nadrágok pargetből	1	"	98	"
Diszes párnák	1	"	98	"
Schiffon alsók	1	"	98	"

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök,
leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok
eredeti párisi modellek.

Gyászáruban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, cuffok kizárólagos raktára

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, der-
cét magdarát, tengeri darát és kását, valamint

fűszereket a legolcsóbb napi árakon.

Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal
szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékpénztár
épületben levő üzletekben.

Vámörzés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

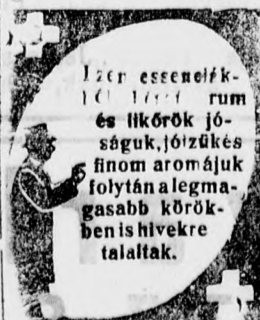
LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIÁKKAL

a hozzájuk mellékelt készítési utasítás szerint. Egy
üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

DROGÉRIÁJABAN
MAKÓ, Főter.

Kapható következő fajokban
Absinth Kávé
Allesch kőmény Maraschino
Angebot Mepp
Anisette Mepp
Anisette Mepp
Curaçao zöld Ozi barack
Curaçao kék Pozztoppeln
Curaçao Róza
Kajszin Vanília

